

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS HAJDUMEGYEI FÜGGETLENSÉGI PÁRT HIVATALOS KOZLONYE.

ELŐFIZETESI ÁRAK:

Helyben: félévre 6 kor., negyedévre 3 kor. — fill.
Vidéken: félévre 9 kor., negyedévre 4 kor. 50 fill.

FŐSZERKESZTŐ:
BENEDEK JÁNOS.

FELELŐS SZERKESZTŐ ÉS KIADÓ
SZÉKELY IMRE.

POLITIKAI ROVATVEZETŐ:
Dr. BOROSS LAJOS.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:

Debreczen, Fő tér 42. szám. Lamprecht palota
első emelet, az udvarban.

A nemzetközi szövetségi kongresszus.

— szeptember 5.

Ma kezdődik meg Budapesten a nemzetközi szövetség négy napon tervezett VI. kongresszusa. A szövetség eszméjének legkiválóbb képviselői a világ minden részéből a magyar fővárosba sereglenek össze, amely hagyományos vendégszeretettel és szívességgel fogadja az előkelő külföldi vendégeket. — Büszkének is lehetünk a vendégeinkre, merthazájuk legjobbjaiegytől-egyig, akik önzetlen munkálkodásukkal nagy érdemeket szereztek a kisember, kispáros és kispáros sorsának javítása körül. De nemcsak büszkének lehetünk vendégeinkre, hanem tanulhatunk is tőlük, hogy a szövetség áldásos és nemes eszméjét megtisztítsuk a nálunk itt is, ott is hozzátapadó visszaélésektől.

A magyar fővárost nagy megtiszteltetés érte azzal, hogy a két esztendővel ezelőtt Manchesterben megtartott nemzetközi szövetségi kongresszus elhatározta, hogy a legközelebbi kongresszust Budapesten tartják meg. Az eddig megtartott kongresszusok kivétel nél-

kül Nyugat-Európában folytak le s az első középeurópai város, amelyet ez a kitüntetés ért: Budapest. A nemzetközi szövetségi szövetség 1895-ben alakult meg s első kongresszusát ugyanabban az esztendőben a szövetségi klaszszikus hazájának, Angliának fővárosában Londonban tartotta. — Ezt követte 1896-ban a párisi nemzetközi kongresszus. Majd egy évvel később a délft-i. A negyedik kongresszusezt újra Párisban tartották meg, a világiállítás esztendejében, 1900-ban. Végül a legutolsó nemzetközi kongresszus az angliai szövetségi központi városában: Manchesterben folyt le.

A budapesti kongresszus sok tekintetben lesz érdekes és figyelemreméltó. Első napján, ma a nemzetközi bizottság tart gyűlést s a külföldi vendégek megtekintik a főváros nevezetességeit és a főváros nagyobb szövetségi telepeit, aminek az asztalosok, kocsigyártók és szabók szövetségeinek csarnokai. Ugyan e napon nyílik meg a szövetségi kiállítás is az Iparművészeti muzeumban. Kedden lesz a kongresszus ünnepies megnyitása, majd utána Wolff Hennynek a

nemzetközi szövetségi szövetség elnökének előadása a szövetségi hitelről és decentralizálásáról, amelyet méltán nagy érdeklődéssel várnak a szövetségi körökben.

Legérdekesebb tárgya a kongresszusnak Rocquiny grófnak, a francia szövetségi vezető emberének felolvasása lesz arról a kérdéstről, kötelessége-e az államnak a szövetségi eszmét támogatni és ha igen, mily mértékben. Az angol szövetségi, a Self help (önsegély) lelkes hívei tudvalevően ellene vannak minden állami támogatásnak, míg a kontinensen mindenütt szövetségi eszme nagyobb mértékű állami támogatásával találkozunk. Ezért nagyobb eszmecsere is várható e kérdéskörrel és ez az eszmecsere Rocquiny grófnak nagyérdekű, a kérdés minden oldalát alaposan megvilágító tanulmányával együtt bizonyára nagy mértékben fog hozzájárulni a kérdés tisztázásához.

A kongresszus negyedik napját Müller Hans dr.-nak a svájci szövetségi szövetsége vezetőtitkárának a fogyasztási szövetségek szervezetről és működéséről szóló előadása, továbbá Duca M., a romániai Greditne Agricol ügyve-

A demokrata szerelem.

Irta: Szász Zoltán.

Nincs igazuk a tömeg vezérletét ma még mindig monopolizáló ré i stílus, vagy szociáldemokratáknak abban, hogy a közvélemény érdeklődését a fejedelmi és főúri családok élete iránt a fenséges néphez nem méltó nemesség-kultuszának véli s épp ezért leinteni szeretné. A társadalom ormán élők élete valóban érdekes, tehát az érdeklődésre méltó is. A vezér elméknél tehát nem az a feladatuk, hogy az átlagember szemét teljesen elvonják az udvarok botrányainak megfigyelésétől, hanem inkább annak az új szempontnak terjesztése, melyből tekintve a dolgokat, kiviláglik, hogy az uralkodó családok s a főnemesség tagjai nem azért érdekesek, mivel a tömegnél, az átlagembernél magasabbrendűek, hanem éppen egyre erősödő alsóbbrendűségük fogva. Míg tehát a régi, konzervatív felfogás az öspróbás és koronás hatalmasok finomságával, nemességével és ragyogásával szemben, csodálatra és leborulásra oktató, a modern szociológus önértéket s másodsorban megértést és elnézést is igyekszik a kék vérukkal szemben álló s felettük itélkező gondolkodó emberiségbe önteni.

Ennek az önértéknek és elnézésnek méltán forrása lehet az egészséges, tisztavérű emberek fölénye a dekadens, elfajult arisztokratákkal szemben. Mert, hogy az egykor magasabbrendű, finom anyagu fejedelmi és főnemesei családok emberanyaga egyre nagyobb számban s egyre súlyosabb mértékben romlik, ennek igen meggyőző bizonyosságai a köreikben egyre szaporában ismétlődő szerelmi ballépések. Most legújabbban Don Carlos, a spanyol trónkövetelő második leánya, Maria Alice hercegnő, Schönburg Waldenburg Frigyes herceg szép és fiatal felesége szokott meg a kocsisával. Nővére ez a hölgy Donna Elvira hercegnő-kisasszonynak, aki néhány évvel ezelőtt egy Folchi nevű festővel ment világgá és rokona meg barátja a legutóbbi fejedelmi botrány hősnőjének, Lujza szász trónörökösének. Amiképpen ez fivérének, Adamovics Vilma barátjával együtt a Hababurg ház emberanyagának korhadásáról tett tanúbizonyosságot, úgy vonja most Schönburg-Waldenburg hercegnő az önkésével a világ figyelmét egy másik ősi uralkodó-család, a Bourbonok elfajulására. Ezek az emberiség tetejének vélt nemzetségek egyre süröbben bizonyítgatják, hogy tagjaikban az erkölcsi érzék meglazult. Meglévén mindenük, amit kívánnak, anyagi gondról sejtelmük se

lévén, romlottságuknak csak a nemi élet terén van a kiütése alkalmak. Így aztán a házasságot, melynek egbenkötöttségét és szentségét éppen az ő osztályuk világnézete hirdeti és támogatja, oly szaporán torpedelik, mintha csak a szabad szerelemnek akarnának propagandát csinálni. S figyelemzetnek ezzel az új szemponttal, melyből a népek fölött uralkodó családokat és osztályokat nézni kell s amely a régi, féltékeny és hősök galériája helyett egy, az elfajultság és morál inszaniti szellemétől átlengett körtelepnek mutatja a gothai almanach emberiségének nagy részét.

A beteg, a hanyatlás irányában elfajult ember pedig alsóbbrendű, mint az egészséges fejlődőképes, épp ezért a tömeg reményét és kedvet nyerhet ezekből a botrányokból a kiváltságosok, kék véruék elleni harcához. Minden ilyen megszökött hercegnő a fejlődés, az igazságos társadalmi rend mellett izgatgat, bemutatván a mai rend szerint legfelülálló alábravalóságát. Ők maguk, a szerelmes szépségek, a buja travisták, egyénileg rokonszenvesek, mert erköletelenségük lényegében erényesség. Mikor ő i nevű, százados kultur élet által elaggult véru fejük bágyadt karjait egy erőteljes kocsi, vagy szobafestő ölélésével cserélik fel a kiegészülés, a hiányzó tulajdonságok pótl

MODERN GŐZMOSODA

Debreczen, Széchenyi-utca 42. — Telefon. — Gyűjtő-kocsi.

zetőjének a szövetségi mozgalmat a keleti államokban ismertető felolvasás foglaltja le. A kongresszus után a vendégek Belgrádba utaznak.

Röviden ez a programja a budapesti nemzetközi szövetségi kongresszusnak, de azt a programot még kirándulások, látogatások és lakomák egészítik ki, mert a rendezőbizottság mindent megtett, hogy előkelet külföldi vendégeink jól érezzék magukat nálunk. Szívesen üdvözöljük mi is a külföldi vendégeket, akik egy nemes eszme szolgáltatáshoz keresnek fel Magyarországot fővárosát.

Huszonöt ezer elesett.

— szeptember 5.

A szomorú mandzsu földet elől a vér bibora és a füstben, tűzben fürdő szürke hegyekről piros patakok zuhognak alá. Emberek szívéből ömlik ez a zuhatag. A Taicsho partjain ezrével, tizezrével hever a halott és sebesült. Japán, orosz vegyesen. Mint Tokióból jelentik, egyedül japán részről huszonöt ezer ember esett el a liaojangi harcokban, meghalt, vagy megsebesült. Mennyi lehet az orosz elesettek száma? Aligha kevesebb, mint a japán. Irtózatosszám, melyre gondolni is kábulat. Negyven, ötvenezer, vagy talán több ember, ki némán, sápadtan, ki kinjában fetrangva, a megváltó halált várva! Egy egész hadsereg, melynek ajkán megfagyott a banzaj és a hurrá, mely kiejtette kezéből a fegyvert és némán, megdermedve fekszik egymás mellett, vagy elboruló szemmel látja, mint folyik lassankint el vére. Miféle szörnyű csata lehetett ez, mely ily hekatombákat kíván emberi áldozatból?

Hány ezer szegény orosz parasztkunyhóban gyujtanak halotti méceset? Hány ezer mandulaszemű kis japán asszony vágja le ismét a szénfekete haját, hogy az özvegyek köteléhez fonja, mely egyre hosszab-

nyulik! Talán el sem fér a japán templomok falán! Egyre nő ez a kötél, mely megkötí a harcosok kétségbeesett özvegyét egész életére, hogy soha többé nem tapad szeme férfi ábrázatára, sohasem nyitja meg szívét örömmek. Hány nyál fog ismét szaporodni a nyomorékok, koldusok száma az oroszok, a japánok utcáin? Ám az özvegyek, árvák sirása, a sebesültek jajgatása elhal az ágyuk dörgésében, mert a hétnapos csata még tovább folyik és ki tudja, az elesettek tizezrei mellé nem fekszik-e még annyi, amennyi a síkon hever? Ha ma nem, hát holnap, vagy egy hét múlva!

Huszonöt ezer elesett az egyik részen — egyetlen, még be nem fejezett csatában! Irtózatosszám még győzelemért is. De hát a japán nem bánja. Ez a kemény, elszánt vitéz nép nem törődik az étellel, mikor a haza életéről van szó. Győzni, vagy meghalni! — ez a jelszava és ezt a büszke ígérte megdöbbenő komolysággal váltja be. Huszonöt ezer ember elesik és a többi a holttesteken át rohan a győzelem felé...

Mert győzelem szelleje lebegtetí a napsugaras japán zászlót. A kis sárga vitézek elől hátrál a muszka kolosszus. A marczona kozák lesüti a fejét, az aranytól csillogó tisztek véresre marják ajkukat, de hasztalan a szégyen közönye, — szégyen a futás, de hasznos, még a sárga majmok előit is. Azaz, hol van már a kis japán majom, a szláv és francia élelapok e kedvelt torzalakja? Eltűnt. Vagy inkább megnőtt, bordái kiszélesedtek, sörénye, oroszlán-körme, foga keletkezett. Oroszlán ő, Ázsia oroszlánja, mely irtózatosszám csapásokkal védi jövőjét, uralmát a betolakodó ellen.

A liaojangi csata ezzel a nagy emberáldozattal az ujkor legnagyobb csatái közé sorakozik. Jéna, Auszterlitz, Borodinó, Lípese. Gravelotte, Wörth véres fényc sugárzik rá vissza s a győzedelmes japán hadsereg a világ legjobb katonaságaihoz társul. Nemesak a bátorságot és a halálmegvetést hirdeti a huszonöt ezer elesett, hanem a japánok fegyelmét, a kitünő

katonaság e kritériumát is. Ily rettenetes, a hadsereg egész gerincét megrázó emberhullás következménye közönségesen csatavesetés szokott lenni. Győzni ily szörnyű véraldozatok után csak a nagy hadseregek tudnak. Az a hadereg, melyben a tegelem és a lelkiyugalom dacol bármily tragikus fordulattal.

Vajjon mily érzelmekkel ül fehér és fekete lován a hátráló kozákság. Talán arra gondol, hogy ime, száz év leforgása alatt sápadozva gondoltak az ő medvebőr kucsujára és hosszú lándzsájára Európa és Ázsia minden égővén. Remegett láttára Páris könyvüvéru népétől Kína czepfos lakosságáig, a Jeges-tenger holt világától Konstantinápoly káprázatos képéig minden, csak ez a kistermetű sárga arcú ázsi nem fél sem tőle, sem a mérhetlen orosz birodalom mindent agyonnyomó súlyától. Látták a világ legszebb városait, templomait, muzeumait (gyakran föl is gyujtották a várost, vagy kiitták a muzeumok üvegeiből a spirituszt), láttak mindent, ami látható a vén földön, mert a császár atyus szerette, ha fiai gyarapítják föld- és néprajzi ismereteiket, csak egyet nem láttak még soha: a japán katonaság — hátát. Vajjon milyen is lehet a japán uniformis — hátul?

EGYHAZ ÉS ISKOLA.

Zsinati képviselők. A máramaros-szigeti egyházkerület főiskolái részéről a f. év november 10-én összeülő zsinatra már megtörtént a képviselők megválasztása és pedig rendes képviselőül Sass Béla debreczeni teológiai akad. tanár, pótképviselőül dr. Pap Tibor máramaros-szigeti jogakad. igazgató választattak meg. — A főgimnáziumok részéről rendes képviselővé Dóczy Imre gimn. felügyelő választott, míg a pótképviselőségre új választás lesz Borsos Benő szatmári főgimn. igazgató, és Sinka Sándor debreczeni főgimn. tanár között.

Alapvizsgák. A jogakadémián ma 5-én — délelőtt kezdődtek a szeptemberi alapvizsgák.

lásit követelő szerelam törvényének engedelm. skednek.

Erről a titokzatos s ha egészséges, oly diés érzésről doreng már annyi ismeretünk, hogy benne két bizonyos szempontból ellentétes lény egymást tökéletesítő, pótló törekvése nyilatkozik meg. Nyilvánvaló, hogy mit akarnak ezek a főhercegnők és hercegnők az erőskaru kocsisokkal és nagy-sörényű f stők ölése által magukban, illetve esetleg születő gyermekükben pótolni: a tulkultivált s szükkörü összeházasodás folytán megromlott vér frissességét, egészséges erőteljességét. S épp ezért, ha házasságtörésükben tagadhatatlan bennfoglalt esküszegés és a férjesalás a regeneráció, maga a szerelmük viszont a regeneráció tünete. A kóros tenyésztődésű arisztokrataság emberanyagának visszavágyódása ez a nép, az össze-vissza szerelmeskedő alsóbb emberiség egészséges tengerébe. Amit a természetellenes családi politika évszázadokon át rontott, azt a szívek sóvárgásának engedő egyének imigy jóvá igyekeznek tenni. A mesalliance, a vallás, a szabad szerelam jogának terjesztése és az egyenranguk között, egész életre szóló, felbonthatatlan házassággal szemben.

Ime és a demokrácia, mely a szerelam-ban nyilvánul, megújítja, felfrissíti az ari demokráciát. Hogy az igazi, természettudományos alapu demokrácia valóban emberiség-boldogító tan, bebizonyosodik ezáltal,

mivel elveinek praktikus követése javára válik még azoknak az osztályoknak is, melyek elméletileg eme elvek elleneségei. Hogy különben csak egy demokratikus arisztokrácia marad tartósan életképes, azt már régóta bebizonyítja az angol arisztokrácia, ez a testileg tegezebb és szellemileg is annyi kiváló embert termelő társadalmi osztály, melynek tagjai a rang szempontjából sohasem voltak szigorúak a házasság kötésnél s folyton polgári s még alsóbb randú elemeket ojtogattak a családi törzsebe. Angliában az állattenyésztés és Darwin, a természeti tenyésztés kimondójának hazájában ez a belátás érthető módon hamarabb gyult ki az elmékben, mint a kontinensen. Ideje volna azonban, ha most már mindenütt, lezlels sorban pedig a mi vén, európai uralkodó és főúri családinkban is urrá válnék az a felfogás, hogy az érdekházasság természetes következménye a házasságtörés. Különösen azért szükséges éppen a koronás familiák számára ez a belátás, mivel itt az erkölcsi degeneráltság s a nő egzisztenciális gondatlansága folytán a hitvesi eskü ereje egyáltalában nem tudja féken tartani a vér gerjedelmét. Hiába, a nemes gögből engedni kell, be kell látni, hogy törvényekkel, hagyományokkal, etikettel nem lehet a természeti erők fejlődését megakadályozni. Ez a fejlődés az arisztokráciát, főleg pedig a régi dinasztikiakat az emberiség testének beteges gyuladós részévé tette.

A gyógyulás tehát megkívánja, hogy e kóros terület anyaga részben kivettessék a testből, részben beszívódjék. Donna Elvira, Lujza, Mária Alceze hercegnő ilyen megbetegedett, de egészségre vágyó sejtek, melyeket egy festő, nyelvmester, vagy kocsis felsziv. S épp ezért itt az ideje, hogy a szép lakájokat, lovászokat, kocsisokat, kik a fajerosítés nemes tisztjét a dinasztikus és főúri udvaroknál végzik, végre egyszer üdvözöljük. Bármily ellenszenves marad esztetikai szempontból egy ily durva, műveletlen him ölekezése a törény, finom kis hercegnőkkel, magasabb fajfejlődési szempontból minden ilyen hódító erejű livré a haladás zászlaja. Persze nem nagyon valószínű, hogy az arisztokrácia és a dinasztikiak ezt a haladást megérténék. Mert ha már az oltárok elé s nemcsak a boudoriekba engednék be a libériában járó demokráciát, ezzel halálos rést ütönének ugyanis már korhadó világnézetük várán. Marad tehát minden a régiben: az unokatosztvérek összeházasodnak s a szolgaszemélyzet majd szállítja a szerelmet. Csak az a kérdés, hogy ez a titkos, tökéletlen regenerálódás megmenetheti-e az uralkodó és főnemesei családokat attól a fiziológiai végelzüléstől, melynek megkezdődését ezek a fejedelmi traviták bizonyítják.

Előadások kezdete. Ma már Debreczen csaknem valamennyi iskolájában megkezdődtek az előadások. Ma ugyan még csak ismerkedés, elrendezkedés, megnyitási ceremóniák voltak, de holnap már kezdődött veszi a tíz hónapig tartó komoly munka. Isten veled vakáció!

Gyilkosság az utcán.

— Agyonszurt urinő. —
— Saját tudósítónktól. —

szeptember 5.

Rémes gyilkosság történt tegnap Nagybacsokereken. Délután, ugyszólván világos nappal, az utcán sok ember szemeláttára agyonszurtak egy asszonyt, aki néhány perc alatt a helyszínén meghalt.

A véres esetről tudósítók a következő részleteket jelenti:

Tegnap délután hat óra tájban a Garay-utcában Kirtyánszky József volt nagybacsokereki rőföskereskedő találkozott özvegy Kolpaszky Pálné itteni jómódu magánzó-nóval. Az asszony a szomszédban járt s éppen hazafelé igyekezett, amikor a Garay-utca 32 sz. ház előtt Kirtyánszky megállította s beszédbe eredt vele. A járókelők látták, hogy Kirtyánszky hevesen gesztikulálva tárgyal az asszonnyal, aki egyszerre nagyot sikoltva összerogyott, Kirtyánszky pedig a Luther-utcán át el-sietett.

Az arramenők gyorsan az asszonyhoz ugrottak s megdöbbenve látták, hogy az asszony melléből patakzik a vér, nem messze tőle pedig véres kés hevert a földön. Az utca néhány perc alatt megtelt emberekkel, kik közül többen a rendőrségre siettek, mások pedig orvosért szaladtak. A véres eset hírére csakhamar megjelent a Garay-utcában Kupuszárovics Jenő alkaptány több rendőrral és dr. Fialowski Béla kir. törvényszéki orvossal, ekkorra azonban már az asszonyt az összegyűlt közeli lakására vitték. Dr. Fialowski megvizsgálta az áldozatot, de nem segíthetett rajta, mert már kiszenvedett, anélkül, hogy felvilágosítást adhatott volna a véres esetről.

A gyilkos üldözése nem volt szükség, mert ekkor már fogva volt a rendőrségnél. Mikor ugyanis Kupuszárovics alkaptány a gyilkosság hírére elindult a kapitányság épületéből, néhány lépésnyire találkozott Kirtyánszkyval. Kirtyánszky hidegvérrel megállította a rendőrkaptányt s nyugodtan elmondotta, hogy a Garay-utca-ban leszurta özvegy Kolpaszkyt. A rendőrkaptány persze nyomban letartóztatta s mindjárt lecsukták a rendőrség fogházába, azután pedig a rendőrség emberei a gyilkosság színhelyére mentek.

Kupuszárovics rendőrkaptány a helyszínen rogtán vizsgálatot tartott s kihallgatta azokat, kik a gyilkosság szemtanúi voltak. A kihallgatott tanúk vallomása azonban nagyon eltérő. Voltak, a kik azt vallották, hogy a gyilkos rálesett áldozatára, míg mások a leghatározottabban állítják, hogy Kirtyánszky a kocsimárból jött s ittas állapotban véletlenül találkozott az asszonnyal, a ki gyanútlanul igyekezett mellette elhaladni, de Kirtyánszky megállította őt s szóváltás nélkül Kolpaszky nébe dőtte a kést, amelyet azután menekülés közben eldobott. A tanúk bemonddása szerint az asszony a szurás után a közeli lakása felé igyekezett menni, de alig tett néhány lépést, midőn erőtlenül összerogyott. A közeli lakó emberek persze csakhamar összesereglettek, hogy Kolpaszkyt a lakására vigyék, de mire a házhoz értek, az asszony már meghalt.

A gyilkos véres tette nek okairól a következőket mondotta el az alkaptánynak:

Kolpaszkytól régebben nagyobb összeg pénzért kért kölcsönt, amit meg is kapott. Mikor fizetésre került a sor, a kölcsönt nem tudta visszaadni. Az asszony erre pepörölte, majd pedig elárvereztette házát, sőt néhány nappal ezelőtt karhatalommal kitette házából.

Ekkor elh tározta, hogy bosszút áll Kolpaszky néen, de a bosszura határozott terve nem volt s tagadja, hogy azzal a szándékkal ment volna a Garay-utcában, hogy bosszút álljon az asszonnyal. Csak véletlenül találkozott vele, amint az éppen hazafelé igyekezett. Ő megállította az asszonyt s kérdőre vonta, hogy miért üzte ki a hajlékából s midőn Kolpaszky né zsémbelni kezdett vele, annyira dühbe jött, hogy megfélekedezett magáról, kést rántott s az asszonyt leszurta.

A rendőrség a gyilkost még a tegnapi nap folyamán átkísértette az ügyüzésre, hol Bonedek Jenő vizsgálóbíró nyomban kihallgatta őt. — Kirtyánszky itt is beismerő vallomást tett, mire vizsgálati fogságba helyezték.

SZÍNHÁZ.

Elégtétel Makó Lajosnak.

Említettük már, hogy a debreczeni színház bérli és színházlátogató közönsége elégtételt akar szolgáltatni Makó Lajosnak az őt ért méltatlan támadásokért.

A bérliőkön kívül az intelligens színházlátogató közönség köréből is rendkívül sokan írták alá az ívet, melynek tartalmra a következő:

Azon kíméletlen hangú és tendenciózus támadásokkal szemben, amelyek Makó Lajos szinigazgatót a szegedi színházi pályázat alkalmából érték és amelyek ugy a szegedi, mint a debreczeni sajtóban egy névtelen állítólagos páholybérli*) is meg-szóaltattak az ismeretlenség sötét és kényelmes leple alatt, a debreczeni színház alólirt bérli szükségét látják annak, hogy a megtámadott direktor igazát védelmezzék.

Nem szándékunk a küzdelem szemé-lyes momentumaira reflektálni, csupán azokat a tényi okokat mondjuk valótanoknak, amelyek szerint Makó Lajos minden, csak szinigazgató nem.

A vádak két irányuak. Megírták és hangoztatták, hogy Makó Lajos a művészi vezetésre képtelen. Felhozták műsorának egyhanguságát és egyoldalúságát, továbbá a színrekerült ujdonságok kétes értékét. Ezzel szemben tény, hogy a debreczeni színházban két év alatt soha annyi ujdonság színre nem került, mint éppen a Makó alatt, aki a fővárosi színházak ujdonság termelését mindig frissen hozta közénk.

Hogy ennek egyik-má-ik hajtása gyengébb, azt csak nagyon természetesnek találjuk. A másik vád az anyagias, a haszonleső Makót akarja pellengérré állítani. Ezzel szemben hangsúlyozzuk, hogy Makó kiállításai és diszletei mindig elsőrangúak és hogy talán nincs még egy vidéki direktor, aki ez irányban oly messzemenő áldozatra képes.

Alólírottak teljes bizalmunkat és * Megírtuk már a mult alkalommal, hogy az illető, aki ezt az apokrif levelet írta, nem bérlije az ország egyetlen színházának sem.

ragaszkodásunkat fejezzük ki Makó Lajos szinigazgató iránt.

(Következnek az aláírások.)

A szinistársulat Szigeten. A ma érkezett „Máramaros“ című lap színházi rovatából közöljük az alábbiakat:

Az ideai színi szezonról hétről-hétre úgy a közönség, mint a szinistársulat részéről csak megelégedést konstatálhatunk. Egy-résztől élvezetes, legtöbbször magas mű-vészi színvonalon álló előadások, másrésztől lankadatlan pártolás.

A naponkénti előadásokat részletesen ismerteti és bírálja a fenti újság. Ezekből is közlünk néhányat:

Kedden a „Casanova“ került színre. A gyönyörű zenéjű operettet, melyet tavaly többször adtak, az idén is nagy közönség nézte végig. A főbb szerepeket ugyanszok játszták, akik tavaly, s átlag ugyanolyan sikerrel is. Egyedüli kivétel Rózsa Lili volt, ki Felhő Rézsi helyén ennél sokkal nagyobb tetszést ért el. A táncza fiuomabb, a játéka is — ebben a szerepben — sikerültebb. A közönség különösen a szerelmi kettős és a pásztorlányról szóló dal után sokat tapsolta.

Csütörtökön „Patyolat kisasszony“, Brieuxnak 3 felvonásos drámája került színre méltó érdeklődés között, mert a nagyhírű dráma nagy közönséget vonzott a színházba. A szereplők nagyon sokat tettek a darabért. Sebestyén Géza nagy és nehéz szerepét annyi természetes realitással és mű-vészi felfogással játszta meg, hogy méltán részesült a legőszintébb ovációban. Oszá-lyosa volt a szép sikernek P. Mensáros Margit, ki efajta szerepekben csupa érzés, csupa szív. Ezt a hálátlan szerepet is rokonszenvesse tette természetesen egyszerű játé-kával. Arday Idáról kell még elmondanunk, hogy egy darab igaz életet vitt a színpadra. Ezt a jeles, igazán művészi kvalitásokkal bíró színésznőt a ig-alig láttuk ebben a sze-zonban, pedig néhány rövid szerepében egy olyan hajlamot is fedeztünk fel benne, ami forezirozásra érdemes. A szalonkomikumra való hajlandóságot Palágyi rövid szerepében művészetet produkált, különösen az első fel-vonásban. Igen jók voltak a többi szereplők is: Krémer, Szabó Irma, Havasi stb.

Pénteken az „Eleven ördög“ öt ele-venítette fel a társulat, valószínűleg a Rózsa Lili kedvéért. Valóban érdemes volt. Mind a három énekesnő nagy kedvvel és fényes sikerrel oldotta meg szerepét. Rózsa Lili a czimszerepben csupa temperamentum, sikk és elragadó kedvesség. Sugár Aranka ez este is brillirozott szép hangjával, majdnem minden énekszámát megismételtette a közönség. Bájos volt Krémerné is.

A szigeti szinügyi bizottság ülést tartott Várady Gábor elnöke alatt, melyen a kétheti műsor jóváhagyása után Makó Lajos szinigazgatónak azon kérélmét tárgyalta, hogy a folyó évi színi szezon t. hó 18-án befejezhesse. Az érdemes igazgató nagyon nyomós okokkal támogatta kérélmét.

A szinügyi bizottság teljeseu méltá-nyolta a felhozott indokokat, bár aggodal-mát fejezte ki az iránt, nehogy a saison korábbi befejezése a jövőre nézve praace-dent képezzen. Csakis ennek világos kijele-ntése mellett teljesítette a kérélmét, ugy azonban, hogy legalább hatvan előadás le-gyen a délutániakkal együtt, s így az utolsó előadás szept. 19 én lesz. Kétségtelen, hogy a szezon megrövidítése nem keifemes dolog, ámde Makó a közönség megrövidi-tését a számos ujdonság színrehozatalával, és az előadásoknak igazán magas színvona-lával igyekezett kárpótolni.

Színházi Újság. Krémer Jenő okt. hó 1-től „Debreczeni Szinpad“ címmel egy — saját szerkesztésében hetenként megje-lenő — színházi lapot fog kiadni.

Törlesztéses

és egyéb kölcsönöket
a legelőnyösebb feltételek mellett
eszközöl ki

Hartstein Kalman

Debrecen.

jelzőlog kölcsön irodája Piac-utca 83. szám

NAPI HIREK.

Önkéntes mentő egyesületet
Debreczennek.

szept. 5.

Két körülmény adja kezünbe a tollat, hogy ismét felrúzzuk lethargiájából városunk közönségét és tette serkentjük a hivatottakat: Egy a mai szegényletes állapot, mit a közel napokban oly jól jellemezett egy helyi lapokban özv. Radeczky né ur nő. Más az e célra évek előtt tett nemes szívű adomány, melynek felhasználása a kitűzött célra, nem tudni mi okból, késik.

A mentés ügye ha emlékeztünk nem csal, évek hosszú sora óta vajudik városunkban.

Olyan valami nebulóvirág féle volt ez, melyet féltve rejtegettek az avatatlanok a nyilvánosság előtt is. Ha néha-néha egyik másik orvos érdeklődve kérdést intézett, mindannyiszor rideg, kitérő, sőt elutasító választ kapott: jó kézben van, csináljuk, meg lesz.

No hát ugy látjuk, évek óta nem lett meg, sőt amit csináltak a tűzoltóság kebelében, az sincsen jól csinálva, mert alapjában el van hibázva. Ily humánus, emberbaráti intézményt néhány lelkes, buzgó férfi odaadó munkássága a nagy közönség bevonásával legrövidebb idő alatt kell, hogy létesíteni tudja. Így volt ez Bécsben, így Budapesten, így mindenütt, hol ez intézmény virágzik és üdvös, áldásos működését folytatja.

Nálunk mielőtt létesült, már Omum Officiumnak tekintett ez és legnagyobb igyekezettel nem annak létesítésén, hanem az aspiránsok távollattartásán munkálkodtak, tehát mit sem létesítettek.

Szerintünk az a kérdés, hogy önkéntes mentőtársaságot vagy fizetett városi mentőket akarunk-e felállítani? Mi az elsőnek vagyunk hívei; az utólitartat költségesnek és özélszerűtlennak tartjuk.

Az önkéntes mentőtársaság felállításához pedig emberanyag van ma már Debreczenben elegendő, csak a lelkesedést kell felkeltetni; sőt az Armós-féle nemesadományon az előzetes költség is fedezetet talál. 60 orvos, számtalan kiszolgált közegészségügyi katona, a főiskolák nemes ifjúsága és a még csak ezután teremendő ápolók serege: ezek azok, mikből sorakoznia kell a mentők társulatának. A nagyközönség és a nemes város áldozatkészsége majd megadja a módot a sorakoztatásra.

Első s legfőbb teendő, szerintünk, az orvosi kar megnyerése ez ügynek és nem elidegenítése, mint eddig, ha ez megtörtént, a siker félig biztosítottnak mondható. Az orvosi kar kebelében bizonyára akadni fognak, legnagyob buzgalommal látnak majd hozzá a kivitelhez.

Véleményünk szerint a polgármester vagy tanács udvarias átiratára az orvosok egyesülete nem térhetne ki az ügy tárgyalása elől.

— Az iparosok megadóztatása.

A pénzügyigazgatóság, hogy a debreczeni iparosokat könnyebben megadóztathassa, megkereste az ipartestületet, terjesszen hozzá kimuta-

tást arról, melyik debreczeni iparos hány segéddel és tanonezczal dolgozik. Az ipartestület ebben a megkeresésben súlyos sérelmet látott az iparosok érdekei ellen, az iparkamara támogatásával felterjesztést intézett a kereskedelmi miniszterhez, melyben kifejti, hogy a pénzügyigazgatóság az adóalap megállapítása végett kéri azt a kimutatást, de az ipartestület az iparosok még nagyobb mérvű megadóztatását nem segítheti elő és kéri a minisztert, hasson oda, hogy neki ne kelljen azt a kimutatást elkészíteni. A miniszter a felterjesztést nem vette figyelembe, hanem leírt a tanácshoz, hogy hívja fel az ipartestületet, hogy a pénzügyigazgatóság felhívásának haladéktalanul tegyen eleget és gondoskodjék a tanács, hogy a pénzügyigazgatóság felhívása szigorúan végrehajtsák. Az ipartestület ilyenformán nem térhetvén ki a pénzügyigazgatóság felhívása elől, a kimutatást elakarja készíteni, de csak az esetben, ha a város a statisztika elkészítésére szükséges munkaerőt rendelkezésükre bocsátja és a költségeket fedezi. A tanács ma foglalkozott ezzel a beadvánnyal és kimondotta, hogy a kérelmet nem teljesíti és miután az ipartestület nem tett eleget a miniszter utasításának, az ügyet további eljárás végett átteszi a pénzügyigazgatósághoz és erről a kereskedelmi minisztert értesíti.

— **A toronyórák javítása.** A Kossuth-utcai templom óralapjai már régibb idő óta szánalmas állapotban vannak. Az eső lemosa a számokat, úgy, hogy még nagyító üveggel sem lehet meglátni, hányat mutat az óralap. A nagytemplomnál is bajok vannak. A toronyóra kötéls gyengéke, egy már el is szakadt, úgy, hogy könnyen életveszély is keletkezhetik. Az egyház és mérnöki hivatal a toronyórák rendbehozását kérték a várostól. A tanács ma foglalkozott ezzel az ügyvel, de végleges határozatot nem hozott, hanem megbizta alodó tanácsnokot, nézzen utána, a város tartozik-e ezeket a javítási munkálatokat végeztetni.

— **A honvédszárhlaktanya kibővítése.** A honvédszárhlaktanya már évek óta nem felel meg rendeltetésének. Az ezredparancsnokság a laktanya kibővítése iránt tárgyalásokat folytatott a városi tanácssal, melynek eredménye az lett, hogy a tanács az 1901. évi november hó 28-án tartott közgyűlés elé javaslatot tett a laktanya kibővítése iránt. A közgyűlés megszavazta a kibővítésre előirányzott összeget, de azzal a feltétellel, ha az ezred a szerződést még 25 évre meghosszabbítja és a fenntartásról jövőben is az ezred gondoskodik. A honvédelmi miniszter elfogadta a feltételeket, csupán a fenntartásba nem akar bele menni. A város újabb felterjesztést intézett a miniszterhez ez ügyben, de válasz még nem érkezett. A 2-ik honvédszázred parancsnoksága most ismét megsürgeti a városi tanácsot a laktanya kibővítése iránt, sőt azt is mondja, ha a város a kibővítést nem eszközli, az ezredparancsnokság kénytelen lesz a miniszterhez előterjesztést tenni az ezred elhelyezése iránt. A tanács ma tartott üléséből adta meg a választ az ezrednek,

kimondva, hogy a laktanya kibővítését már 3 év előtt elhatározták, de míg a honvédelmi minisztertől az iratok le nem érkeznek, végleges választ az építés megkezdésének idejére nem adhat.

— **Állandó választmányi ülés.** Hajdu vármegye állandó választmánya a hó 7 én ülést tart, melyen a 10 én tartandó rendkívüli vármegyei közgyűlés tárgyait látják el javaslattal.

— **Tűz a Burgondia-utcán.** Ma délelőtt a Burgondia utca 6. számú háznál tűz ütött ki. Balogh Sándor gazdálkodó istállójának teteje gyulladt ki. A tűzoltóság azonnal kivonult s a tüzet elfojtotta. A kár alig 100 korona.

— **Választmányi ülés.** A helybéli Vadászársulat választmánya holnap, kedden délután a Hajdumegyei Népbank helyiségében ülést tart, melynek tárgyát a társulat folyóügyi képezi.

— **Szövetkezeti kiállítás.** Ma nyílik meg a fővárosban a nemzetközi szövetkezeti kiállítás, melyen a csizmadiai szakcsoportja is részt vesz. A debreczeni csizmadia szövetkezetet ügyvezető igazgatója, Tóth Kálmán képviseli, ki tegnap a fővárosba utazott.

— **Hamis ötkorona.** Egyik debreczeni vendéglőben a mulató vendégnek hamis ötkorona adtak vissza. A rendőrség kutat a hamis pénz eredete után.

— **Kömvészek gyűlése.** Tegnap délután az Oithon kávéház udvarhelyiségében a kömvészek Erdélyi Mihály elnökelete alatt ülést tartottak, melyen helyzetük javításáról tárgyaltak. A gyűlésen a rendőrség részéről Vetéssy Mihály fogalmazó és Bardócz András biztos volt jelen. Rendezés nem volt.

— **Állatbetegségek a megyében.** Hajdúvármegye területén a következő állatbetegségek vannak:

Ragadós száj- és körömfájás: hajdúszoboszlói Nádudvar 2 t.; központi Tiszacséze 1 t.

Rühkór: központi Vámospéros.

Sertésvész: hajdúszoboszlói T. tétlen 1 p.

— **A közös hadsereg az ipartestülethez.** A hadügyminiszter a közös hadsereg borból készült felszerelési cikkeire árlejtsést hirdetett. Az árlejtsési hirdetményt a debreczeni ipartestület is megkapta. Az érdeklődők az ipartestületen bővebb felvilágosítást kapnak.

— **Szakosztályi ülés.** Az ipartestületi kömvés szakosztály csütörtökön, a hónap 8 án délután 4 órakor az ipartestület tanácstermében ülést tart, melyen nagyfentosságú ipari ügyek kerülnek tárgyalás alá.

— **Megverte a tartott fiát.** Szabó József napszámos a Homok-utcán egy nád-pálczával agyba főbe verte 9 éves tartott fiát, Herbet Bélát. Épen arra hajtatott Balványi Ede dr. ker. orvos, ki a brutális ember kezei közül kimentette a szerencsétlen gyermeket, kinek egész testén, különösen pedig a fején vannak súlyos sérülések. A megvert árva gyermek ügye a rendőrség elé kerül.

— **A sertés miatt.** Tegnap délután az Eötvös utcán elgázolta Szabó Mihály kocsis Erdélyi András napszámos sertését. A disznó azonnal megdőglött, ami annyira elkécsérette Erdélyit, hogy utána ment Szabónak, megtámadta, fojtogatta, ütlegelte, míg a rendőr közbe nem lépett. Az esetnek a járásbírósnál lesz a folytatása.

— **Részeg baka.** Vasárnap tisztelőre beszélt tegnap este Mátyás Sándor közhonvéd és a Hatvan-utcán a hölgyeket a lehető leggorombább kifejezésekkel pertraktálta. A járókelők rendőrt kiáltottak, mire elő is került egy rendőr és a bakát, mivel nevét nem tudta megmondani, a köz-

pontra kísérte, hol kiderült, hogy a közbát Mátyás Sándornak hívják. Mátyást szabadon bocsátották.

Hol lesz az iparos tanonciskola? Az iparos tanonciskola építése folyamatban van. Az iskola azonban ez évben nem adható át rendeltetésének, úgy hogy gondoskodni kell ez évben az iparostanonciskola elhelyezéséről. Az iskola igazgatója Déczy Gedeon előterjesztést tett a tanácsnak, hogy ez évben a Paesirta-utcai iskolában 5 tanteremben, a volt gazdasági tanteremben 3 és a róm. kath. iskolában 2 tanteremben helyeztessék el az iparostanonciskola. A tanács az előterjesztés alapján megkeresi az iskolászeket, hogy a kijelölt tantermeket az iparosiskola céljaira ideiglenesen ez évre engedje át.

Új szövetkezet Debreczenben. A helybéli szobafestők szövetkezetet akarnak alakítani. Ebben az ügyben tegnap előterjesztés volt és 12 óra délután az ipartestületen nagy gyűlést tartanak, melyen megalkuláson kívül a szervezési szabályzatot is megalkotják. Mint előre is jeleztük, a szövetkezet az Országos Központi Hitelszövetkezetnek tagja lenne éppen úgy, mint a most már igazán szép virágzásnak indult eszmadia termelő szövetkezet. A szövetkezet a festők idején alatt, márcziustól novemberig dolgozna, míg télen át szünetelne. A szövetkezeti szakcsoporthoz fizetné a mestereket és segédekét, beszerezni a munkához szükséges anyagot és vállalni a munkát. Reméljük, hogy a szövetkezet megalakul annál is inkább, mert a megalakuláshoz csak 15 tagnak kell aláírni összesen 75 betétet.

Megkerült löszerszám. Hónapokkal ezelőtt ifj. Zöld Mihály tanyájáról két lóra való teljes szerszámot elloptak. A csendőrség még akkor megindította a nyomozást, de eredményt nem értek el. Ma reggel a disznóvásárlásban megtalálták a szerszámot is, meg a tolvajt is. A szerszámokat Somogyi János 21 éves debreczeni lakos lopta el. Feljelentették.

Szivartározat talált egyik rendőr. Igazolt tulajdonosa a bűnügyi osztálynál átveheti.

Talált bunda. Mikepércs határában egy bundát találtak. Igazolt tulajdonosa a központi fősolgabírósnál átveheti.

Csavargó cseléd. A rendőrség elfogta Hadas Lidia cselédeányt, kiről kiderült, hogy január elseje óta csavarog hely nélkül Debreczenben.

Durva inastéfa. Durva tréfáikról híresek itt nálunk az iparos tanoncok. Margitai Gyula lakatosinas a Kandia utca sarkán egy szerencsétlen elmebajos asszonyt támadott meg. Az asszony, Papp Józsefné egyike azoknak a szerencsétleneknek, kik valami testi vagy szellemi fogyatkozásukkal mulatságul szolgálnak az utcák romlott lelkű alakjainak. Sok, nagyon sok ilyen szerencsétlenség van Debreczenben. Járnak, kelnek az utcákon, itt is, ott is évelődnek velük a jobb érzésű járókelők megbotránkoztatására. Kívánatos volna, ha ezeket a szerencsétleneket az e célra létesített és a városi szegényházban lévő Alafás intézetben helyeznék el. Addig is pedig, míg ez megtörténik, a rendőrségnek a legnagyobb szigorral kellene eljárnia szokkal szemben, kik éretlen tréfáikkal kötölköznek ezekkel a szerencsétlenekkel.

Tankönyvek bekötését Dávidházy Kálmán könyvkötészete, Fűvészkert-utca 9 dik szám alatt, a legjobb kivitelben, legolcsóbban készíti. — Ugyanott minden könyvkötészeti és műipari munkák legjobb izlés szerint készíttetnek.

Idősnek látszó arozok fiatal, üde kinézést nyernek, ha a világhírű teljesen ártalmatlan valódi angol Balassa-féle „Ugorkatejjel” ápolják. E páratlan szépítőszert pár napi használat után eltávolítják az arozokról, pattanást, szeplőt, májfoltot az arozokról. Üvege 2 korona, hozzá valódi angol Ugorkaszappan 1 kor. és puder 1 kor.

20 fill. Kapható minden gyógyszerárban. Postán küldi Balassa Kornél gyógyszerár, Budapest-Erzsébetfalva. Óvakodjunk az értéktelen utánzatoktól.

Zádor Lajos női ruha készítő műtermében elsőrendű gyakorlott varrónők felvétetnek.

Igen sokan még nem tudják, hogy Mentze Henrik újdonságok áruházában rendkívül olcsón lehet vásárolni. Azonban egyszeri próba vételnél mindenki meg fog győződni, hogy ott csak kifogástalan jó minőségű áruk kaphatók igen olcsó, szabott árak mellett, a kiszolgálás pedig pontos és szolid.

Letzter József fényképészeti, festészeti és fényképnagyítási műterme Piac-utca 44., dr. Ujfalussy-ház. Állandó fényképképzés a műterem kapubejárataánál levő kirakatokban.

TÁVIRATOK.

— A „Debreczen” eredeti távirata. —

(Érkezik d. u. 1/2 órakor.)

Az orosz-japán háború.

Port-Arthur ostroma.

Budapest, szept. 5. Londonba jelentik Csifuból a Daily Expressnek, hogy a japánok szeptember 4-én ismét megkezdték Port-Arthur bombázását. **Éjjel-nappal szünet nélkül bombázzák Port-Arthurt és a gránátok leirhatatlan pusztítást okoznak.**

Ugyan csak Csifuból jelentik a Daily Expressnek, hogy a múlt hó 29-én több hadihajó elhagyta a port-arthuri kikötőt. A hajók 2 métföldnyire távoztak anélkül, hogy a japán hadihajók bántották volna. A hajók kijavítása szakadatlanul tart. Az élelmiszerek Port-Arthurba való beszállítása minél nehezebbé válik.

Tokióból jelentik, hogy ott hivatalosan közzétették, hogy Port-Arthur ostromában a hó 4-ig szünet állott be.

Ugyancsak tokiói távirat hozza hírül, hogy a Port-Arthurt ostromló sereg parancsnokát, Nogu tábornokot annyira elkésérette a sikertelen támadás, hogy maga akart a csoportok élére állani, amitől csak nagy rábeszélés után sikerült visszatérnie.

Eltűnt katonai attasé.

Budapest, szept. 5. Párisból jelentik, hogy a hadügyminiszter az orosz hadügyminiszterium utján távirati kérdést intézett Stössel tábornokhoz Coudeville gróf francia katonai attaséről. **Osudeville gróf Port-Arthurban volt, de két hét óta mit sem hallanak felőle, úgy, hogy aggódnak sorsa miatt.**

A liaojangi ütközet.

Budapest, szeptember 5. Londonba jelentik, hogy az oroszok visszavonulásuk közben követték régi taktikájukat: **felgyújtottak mindent.**

A liaojangi pályaudvar teljesen lángokban áll. A pályaudvar mögötti óriási raktárakat, hol temérdek hadifelszerelés volt az oroszoknak, szintén felgyújtották a menekülő oroszok. A raktárak teljesen leégtek.

Oyama tábornagy jelenti Tokióba, hogy Liaojang környékén a harc még tart. **Kuroki hadteste üldözi a menekülő oroszokat.** Oyama célja az, hogy a menekülő oroszokat ne engedje elékezethez jutni és visszavonulásukat minél inkább megnehezítse.

Fürdőzés után!

— Jaj, de jól mulattak. —

(Kalabriászy Manó, a városszerte ismert kávéházi speciálista és családja a napokban érkeztek haza egy magyar fürdőről és a családfő átvette törzsszertala vezetését, becses neje pedig a konyhai közigazgatási életnek adott üdvös lökést. Szomszédjuk, Kötegfő Menyhért, betétszerkesztő és bírósági irattáros, szintén nem régen tért haza 9 tagu kis családjával, a fürdőzéstől halálsápadtan. A két család összeül és előadják, hogy milyen pompásan mulattak a fürdőn.)

Az irattáros (a pipájából azt a bizonyos barna, szagos folyadékot kifújja): H t mint gyönyörűen élveztük a szabadságot. (A feleségéhez): No, nem igaz, Amáliám?

Amália (közben megtörli 14 éves kis fiának gyanusan fénylő orrát): Már az igaz, hogy pompás életünk volt a Balaton mellett.

K. Manó: Hány poffot kaptak?
Amália (sértődve): Óh, ez nem finom beszéd. Mi azon mulattunk, hogy a pinczerek hogyan öklözték a vendégeket. (Nevet.) Jaj, Krisztuskám még most is fáj az oldalam, annyit...

A „kis” fiu (közbevág): Igen, egyszer a mama is...

Amália (pofont int a „kis” bivalynak).

A „kis” fiu (megijed... adott egy oldal-boxot Jani pinczérnek. De sokat neveltünk.

(A kilencz tagu „kis” család kórusban: „De jól mulattunk“.)

Amália: Azután volt ott egy göndörhaju férfi. Valami komédiás lehetett, mert sok buta viczet mondott. Ki szoktunk sétálni esténként a Balaton-partra, a fűzések közé es ott...

Az egyik „kis” fiu: Egyszer az a színész nagyon megcsókolta...

Amália mama (hirtelen megtörli beszélő „kis” fia orrát, de úgy, hogy majd lecsavarja, időközben pedig gyöngöden oldalba boxolja).

A „kis” fiu (félíg sirva): ...megcsókolta a Mária dadát.

(Az egész család: „Kitünően mulattunk“.)

Manó: Hát kérem, mi nem kaptunk, azaz nem adtunk oldalboxokat a pinczérnek, sem nem csókoltam a dadánkat, de mégis jól eltöltöttük az időt.

Manóné: Mondhatom, én igen jól elmulattam ott a magas hegyek birodalmában. A gyerekeim, ezek a kis betyárok (három kihízott tehénszerű fiucsára mutat) folytonosan a hegyen mászkáltak. Mikuka egyszer le is zuhant a hegyről, de komolyabb baja nem történt, csak a ballába tört el, meg egy kis agyarázkódást szenvedett.

Manó: Sokáig félrebeszéltem. De milyen érdekes dolgokat csevegett össze... Olyan jókat neveltünk ennek a csöpp marháknak. De fájdalom, nem sokáig tartott, mert ez a kis bikfi az alig három hét alatt felépült.

Manóné: Már majd agyonuntuk magunkat. Akkor azonban szerencsére a

elvezitette a vagyonát és hogy leánya kénytelen volt szép tehetségét felhasználni és a színpadra lépni.

— Én sohasem tudnám azt tenni, nem soha, — mondja Ágnes megrázkódva.

— Leányom, a megpróbáltatás órájáig mi sohasem tudjuk, hogy mit tudunk tenni. Midőn a saját kocsidban kikocsikáztál, azt mondtad volna: „mint guvernant soha sem tudnék rabszolgáskodni és látod, most mégis.

— De, atyám, a színpad!

— Édes gyermekem, mentől nagyobb a megpróbáltatás, annak legyőzésében annál nagyobb az érdem. Hány tanítványod lesz?

— Csak egy, a legfiatalabb leány, Mili kisasszony és De l'Orme asszony oly szíves volt és megengedte, hogy Elfit magammal vigyem.

— Elfi, — mondja az apja, — neked nagyon csöndesen kell magadat viselni és nem szabad Ágnest félbe szakítani, míg Mili kisasszonyt tanítja.

— Oh, papa, én olyan csendes leszek, mint egy kis egér és a kötetemet magammal viszem, válaszolja Elfi nevetve. Bár itt volna már az a nap.

Az eseménydus napon, csütörtökön reggel, pont 9 órakor, a két testvér elindult a szerény hajlékukból, hogy a Chestertoni térre menjenek. A 15-ik számú ház ajtaján az Ágnes kopogtatása nagyon bátorlalan volt, de midőn megmondta a nevet, azon kérdés kíséretében, hogy De l'Orme asszony otthon volt-e, udvariasan tudtára adták, hogy De l'Orme asszony várja Euston kisasszonyt és kérték, hogy menjen fel.

Tehát Ágnes és a csudálkozó Elfi felmentek a széles lépcsőházon, a legényt követve, aki a második emeletre vezette őket és ottan, nem messze a lépcsőtől egy ajtót kinyitva „Euston kisasszonyt“ bejelentette és ők a De l'Orme asszony jelenlétében találták magukat.

— Isten hozta, Euston kisasszony, mondja Edit barátságosan kezét nyújtva. Örülök, hogy ily pontosnak találom. És a kis Elfi hogy van? a gyermekhez lehajolva. Elfi, kérdezd meg a testvéredtől, hogy az iskola szobája hogy tetszik neki.

Az egy nagy tágas, csinosan buterózott szoba volt, egy jól ellátott könyves szekrénnel és egy jó zongora is volt benne. Edit felnyitotta azt.

— Mondja meg, hogy ezt szereti-e, — kérdezte. Tegnap választottam. És néhány akkordot játszott.

Szép erős és tiszta hangja van, — jegyezte meg Ágnes, irvendezve, hogy egy jó zongorának a hangját hallhatta. Egy ilyen hangszeren élvezet lesz tanítani.

— Édes Ágnes, remélem saját magáért, hogy szeretni fogja a hivatását, mondta Edit, a zongorát betéve, és egy kis öltöző szobába vezető ajtót kinyitva.

— A magáé és a testvére felső ruhájakat itt hagyják, de most a kis leányom után megyek, ezt mondva kiment a szobából.

— Oh, Ággy, — mondja Elfi sugva, — milyen pompás ház és szoba, és a ladyn milyen szép ruha volt!

— Oh, it, édes Elfikém!

Néhány perc múlva De l'Orme asszony Milikével lépett be.

Euston kisasszony, itt van a kis leá-

nyom — mondta — Milikém, ez a lady az, akiről beszéltem neked, ő lesz a guvernantod.

Mili komoly arccal ment Ágneshez és kedves kis arczát csókra tartotta fel, azt mondva:

— Azt gondolom, hogy szeretni fogom magát és aztán Elfihez fordult, és a két gyermek a legnagyobb kíváncsisággal nézett egymásra, amíg Elfi kissé bátorlalanul.

(Folyt. köv.)

Árverési hirdetmény.

A debreczeni kir. írásbírósnak V. 1712/2—1904. sz. végzése folytán közhírré tétetik, miszerint Ph. H. Kirchenberger, tepliczi gyáros részére Miklós és Mar-bret debreczeni cégétől 344 korona 28 fillér tőke, eonak és pedig 19 korona 10 fillér, 1903 október 17-től 325 kor 8 fillér tőke 1904 április hó 31. napjától számítandó 6% kamatai és eddig összesen 35 kor 74 fill. perkoltság erejéig 1904. évi július hó 14-én bíróság lefoglalt és 812 koronára becsült házi butorokból álló ingóágot **1904. évi szeptember hó 15-én** délelőtt 9 órakor kezdetét veendő és Miklós Ödön lakásán Hunyadi utcán 19. számú ház al megtartandó nyilvános bírói árverésen a legtöbbet ígérőnek azonnali készpénz fizetés mellett, szükség esetén becsárón alul is el fognak adatni.

Debreczen, 1904. évi augusztus hó 29-én.

Török Péter,
bírói kiküldött

TÁRS kerestetik

10,000 koronával egy
30,000 koronát jövedelmező vállalathoz. Értekezhetni a városi nyomdában.

A legolesőbb
bevásárlási forrás
Székely Jenő és Társa

utoda
uri és női-divat
cipőraktár cégnél

Piac-
és Szent-Anna-utca
sarkán.

1 liter
Borhegyi borvíz

3 krajczár,
mely kitűnő, üdítő egészséges
ital, kapható

Máyer Jenőnél

előbb

Geréby Fülöp utócai Debreczen.

Üveg botét 4 krajczár.

==== **Aki** =====

==== **olcsón, jól, praktikusán és modernül** =====
építkezni akar,

forduljon

BORSODY I. S. építész

irodájához Debreczen, Hunyadi-u. 21.

Templomok, városi lakóházak, kastélyok, iskolák, fürdők, gyárak, gazdasági épületek stb. tervezését vagy elkészítését, nedves lakások szárazzá tételét, betonrozást vagy bármily építkezéshez tartozó munkát elvállal.

Építkezésekre törlesztéses kölcsönt előnyösen eszközöl ki. — Biztos sikerrel előkészít a kőműves, kőfaragó és ácsmesteri vizsgára. — Építő iparosoknak olcsón készít tervrajzokat, költségvetést.

TÁNCISKOLA

==== **MEGNYITÁS.** =====

Van szerencsém a tisztelt szülők és a táncoktató ifjuság tudomására hozni, hogy **f. hó 6-án, kedden**

az új táncanfolyamot

megnyitom a **KORONA** c. táncteremben. **Táncórálmat osztályozom tetszés szerint.** Szeptember hó 12-én (diák) tanuló ifjuságnak külön colonet rendezek.

Tandij 10 korona.

Minden vasárnap este kis **BÁL** 8 órától 12 óráig.

Beiratásokat elfogadok a mai naptól bármely időben lakásomon, avagy este 7 órától a tánciskola helyiségében.

Szíves pártfogását kérve vagyok
tisztfelettel

Lakás
és táncterem
Csapó-u. 17.

Schaf János
táncoktató.

középső fiam, ez a hunczut fiók elefánt egy kicsit belegurult a folyóba. Mi a parton voltunk és olyan jól mulattunk, hogy fel-felbukdácsolt a vízben. Egy ügyes halász kifogta. Tán hat napig feküdt és folyton reszketett. De nagyon jól állt neki és mi annyit neveltünk rajta.

Manó: Igen, nagyon sokat mulattunk neki.

Amália mama: Hát ilyen kellemes dolgok is csak fürdön történhetnek meg az emberrel.

Manóné (álmódzó sóhajtással): Ah, milyen jól is a gazdagoknak, akik hónapokot tölthetnek fürdön és kedvükre mulathatnak... Oh, be szép napok is voltak...

Bojár.

Az anyákhoz.

— Egy tanítónő levele. —

— szeptember 5.

Igen tisztelt Szerkesztő ur! Szállnak a szövegek az újságok hasábjain, hogy mit vár a család, a nemzet az iskolától. Engedje meg, hogy becses lapjában néhány szót szóljak az anyákhoz.

Fájdalom, sok anyának terhére van otthon a gyerek. A gyermek dolgot ad és a mindennapi élet házi teendőkre, a kisebbek polárára, bevásárlásokra, köteles és nem köteles látogatásokra van berendezve. A legtöbb anya örül, ha a gyermeke az iskolában van és sok anya egyáltalában nem tud túrelmesen bánni a kis gyermekeivel.

A napszámosember kora reggel elmegy követ törni, fát vágni, homokot hordani, a napszámos felesége takarítani, mosni, vasalni. Rájuk nézve áldás a gyermekotthon, a kisdudó, az iskola. De én azokhoz az anyákhoz szólok, akiknek nincs más hivatásuk, mint a háztartás és a gyerekek nevelése.

A legtöbb anya nem érti meg a gyermekét. Sok dolgot megtölt neki, amit meg kellene engednie és sok dolgot megenged, a mit tiltania kellene.

A legtöbb gyerek vakációja nem a teljes gondtalanság, a pihenés ideje. Az a tévedés járja a szülőknél, hogy az apróságnak a nagy vakációban is tanulnia kell. A legszorosimasabb, a leglelküimeretesebb tanuló is örönd az iskolai szünetnek. Bár hogyan szeret is tanulni, a legszebb terveket, a legbiztatóbb álmódzásokat szövi a nagy vakációra. A piciziny ember lelkében is él a népek imádsága, a szabadság szeretete. És mikor az iskoláévnak sok izgalma ohulik, az ő kis lelke megszabadul a nagy nyomástól, az iskolai köteleességektől. Örül a szabadságnak, mint a madár az égig nyúló levegő tengernek.

Szomorú, hogy a legtöbb anya a nagy vakációban is nyugtalanítja a gyermekét: ne játsszal mindig, írjál, olvassál, számolj.

Házi feladatot az én ízlésem szerint az iskolai időben sem kell az elemi iskola alacsony osztályaiban a gyerekre róni, vagy csak igen keveset. Ha a tanító az iskolai időt jókedvvel, lelkiismeretesen betölti, nagyon sokat tanulhat az elemi iskolás gyerek. Iskola után pedig mozogjon a gyerek a levegőn, pihenjen a kis agya, a kislányok oltoztassék a lábujukat, segítsenek az édesanyjuknak asztalt teríteni, poharat törölni.

Nem baj, ha el is tör eleinte valamit, ügyeskedik a kis keze és hozzá szokik a munkáshoz és ártatlan szívét boldogsággal tölti el az érzés, hogy a családi tűzhelynél ő is használt valamivel. A kisfiú far, farag, rajzol, épít a szabad órákban. Mindenek a hajlandósága szerint. És ha a gyermek ilyen boldogan él a szülői házban, bizonyára a tanulásra is lesz kedve. Mert a gyermek meg tudja az örökös játszat is,

mint a hogyan megundorodik a tanulástól, ha tulságosan megerőltetik vele.

Hát ne nyugtalanítsa az anyákat, ha gyermekük nem tanult a vakációban. A vakációban minden gyermek éljen úgy, ahogy jól esik neki, az ő életviszonyai szerint.

Örüljenek az anyák a gyermekeik örömeinek. Ne legyen terhükre a gyermekek kacagása, dala, mulatsága, ha talán kicsit zavaros is. Legyen boldog a gyermek kicsiny korában. Az élet ugyanis sok küzdelemmel, buval-bajjal jár. És késő vénységükig édes emlékképpen kísér a gyermekkor derüje. Szerencsés az a gyermek, a kinek az anyja bele tud illeszkedni a gyermeke kis világába; tud kacagni, játszogatni, kergetődni, buvácskázni, kavicsot, kagylót, vadvirágot szedni, lepékét kergetni a kis gyermekével s tud mesélni neki tündérmeséket. Nincs szebb muzsika a gyermek kacagásánál. Nincs színesebb virág a gyermek mosolygásánál. Nincs bájosabb olvasmány, mint a harmónikus gyermeklelkek megnyilatkozása.

Ít a beírások ideje. Kérem az anyákat, ne mondja senki a gyermekeknek:

— Hála Istennek, elmégy már a háztól, nem keserít meg az életet, beadtak az iskolába!

Lepten-nyomon hallok ezt az anyáktól. Ne ijesztgessék a gyermekeket az iskolai szigorúsággal, a tanítóval. Azt kell sugalmazni a gyermeknek, hogy az iskola kedves, jó hely — és adja Isten, hogy az igaz is legyen, — ahol minden jóra, szépre meg fogják tanítani, amire a jövőben szükség lesz.

Hozzák el gyermekeiket bizalommal a nagy házba és köldjék ide minden nap anyai áldásokkal és várják haza minden nap olyan szeretettel, mintha hosszú utról térnének vissza.

A gyermekkel a napsugár költözik a szülei hajlékba. Fogadják szeretettel. Kérdezzék meg, öröm vagy bánat érte-e az elmúlt órák alatt? Kérdézősködjének gyakran, hogy mit tanult a leányka, a fiúcska. Adjanak a mamák rendes helyet a gyermekek kis holmijának s vigyázzanak, hogy a kisebb gyerekek hozzá ne férjenek a nagyobbak kincseihez. Szoktassák a gyerekeket arra, hogy csinosan bánjanak iskolai holmijukkal. Dolgozzanak velük együtt türelmesen, kedvesen s ha dorgálják gyermekeiket, akkor is szeretet szóljon a szavukból.

Támogassák szeretettel gyermekeik elméjét, amely még nincs megédesve a megerőltetésre, a nagy gondokra. A legszebb selyemruha, a leppompásabb uzsonna, a társaság minden hódolása nem ér föl azzal a boldogsággal, amellyel az órák, hogy gyermekek örömet megosztják és gyermekük könyvét az anyai szeretet melegével folszárítják.

Holló Sárika.

Közkivánatra!

— A furfangos balletmester. —

— szeptember 5.

Egy vidéki balletmester ravaszságát zengik az alábbi sorok, Kovács Tivadaré, aki évek óta oktatja a fűrgelábu ifjúságot a táncz poétikus művészetére. A bálermek karesu szépei, amikor ritmikusan lejtnek tova a keringő dallamos hangjai mellett, amikor vérforraló bűbájjal reszketnek a csárdás tüzes lángjaiban: ez jobbra mind a derék tánczaposok pedagógiáját dicséri.

A nyáron azonban Terpszichore pihen, a táncziskolák némák és elhagyottak. A mi derék balletmesterünk tehát egy másik Muzsának, a bájos Tháliának papjává szegődött, aki tudvalevően a táncz istenasszonyának édes testvére. Mostanában ugyan testvérbarcz van köztük, mivelhogy Terpszichore, a táncz, egyre nagyobb teret hódít a színpadon, mint néjje, a nagyképu és holmi kultúrni-szióról abrándozó Thália.

Erdély vadra ényes tájain bolyongott Kovács Tivadar ügyesen összetoborzott színész-társaságával, akik egyforma bravúrral domborítottak Romeo és Juliában, mint a Sárga csikóban. A műpártolás gyéren esurrant cseppent; azonban végre egy kis fürdőhelyre akadtak, amely valóságos oázis volt a közönség meddő sivatagában. A társulat állandóan zsufolt ház előtt játszott s Kovács Tivadar uram örömmel konstata, hogy a magyar géniusz szolgálatában állani mégsem oly hálátlan fáradság.

Már már azt tervezte, hogy a Fellner és Helmer czéggel tárgyalásba boesátkozik az állandó színház építtetése iránt. De hát Kovács tervez, a főszolgabíró végez. A szolgabíró ugyanis megelégette a színélvezetet és a további előadásokat kegyetlenül betiltotta. S hasztalan volt a balletmester minden rimankodása — a szolgabíró nem vonta vissza a szigorú tilalmat. Amire az elmés direktor egy ügyes ötlettel segített magán.

Másnap ugyanis a helyi lap hasábjain a következő kiabáló betűs közlemény jelent meg:

Közönség köre.

— Nyilt kérelem. —

Kovács Tivadar szinigazgató urhoz.

Sajnálattal értesülünk, hogy ön meg akar bennünket fosztani attól a ritka élvezetől, melyben szintársulatának magas színvonalon álló előadásai minket eddig részesítettek s a fűrdőből elköltözik. Tisztelettel kérjük ennél fogva, hogy ezen elhatározását mrgváltoztatni, fűrdőhelyünkön megmaradni kegyeskedjék, nehogy a kultura ez áldásától megfosztassunk.

Kitűnő tisztelettel

a fűrdőközönség.

Hát ezzel a közleménnyel nyomban elvágtatott a direktor a szolgabíróhoz, mondván:

— Lássá, hogy az egész fűrdőközönség kívánja, hogy maradjak! A közkivánatnak csak nem lehet ellenállani?

Amire a szolgabíró esóváltgatta ugyan a fejét, de belátta, hogy a közkivánat nagy ur; — s megadta a társulatnak a további engedélyt. Kovács Tivadar pedig este fényes díszelőadást rendezett. Színrekerült a Takarodó, Beyerlein drámája, énekek és tánczozal és görögtűzzel. A harmadik felvonás hadbírósi jelenetében Helbig káprár sikerült kuplékat énekelt; a hősnő, Klárika pedig két vókot járt, amelyet maga Kovács Tivadar tanított be.

A közkivánatra tartott előadásnak pedig olyan csinos jövedelme volt, hogy abból a balletmester szépen kifizethette a nyiltterek árát...

REGÉNY CSARNOK.

Csontváz a tűzhelyen.

Angol regény.

Fordította: Amica.

19

— Édesem, emlékezni reá? Minden bizonynyal. Én csak kevéssé ismertem őt, de az a kevés annyira érdekelt, hogy a La Scala igazgatójával beszéltem az érdekében. Csoda szép hangja volt és tökéletesen játszott.

— És mégis — mondja Ágnes — ő a legutolsó egyén, akiről képzelni tudtam volna, hogy színész volt. Mi volt a családja?

— Azt senki sem tudta. Ő az atyjával lakott és az egy megtört embernek látszott. Azt képelem, hogy Merville ur

elvezítette a vagyont és hogy leánya kénytelen volt szép tehetségét felhasználni és a szinpadra lépni.

— Én sohasem tudnám azt tenni, nem soha, — mondja Ágnes megrögződve.

— Leányom, a megpróbáltatás órájáig mi sohasem tudjuk, hogy mit tudunk tenni. Midőn a saját kocsidban kikocsikáztál, azt mondtad volna: „mint guvernant soha sem tudnék rabszolgáskodni és látod, most mégis.

— De, atyám, a szinpad!

— Édes gyermekem, mentől nagyobb a megpróbáltatás, annak a győzésében annál nagyobb az érdem. Hány tanítványod lesz?

— Csak egy, a legfiatalabb leány, Mili kisasszony és De l'Orme asszony oly szíves volt és megengedte, hogy Elfit magammal vigyem.

— Elfi, — mondja az apja, — neked nagyon csöndesen kell magadat viselni és nem szabad Ágnes felbe szakítani, míg Mili kisasszonyt tanítja.

— Oh, papa, én olyan csendes leszek, mint egy kis egér és a kötetemet magammal viszem, válaszolja Elfi nevetve. Bár itt volna már az a nap.

Az eseménydus napon, esütörtökön reggel, pont 9 órakor, a két testvér elindult a szerény hajlékukból, hogy a Chestertoni térre menjenek. A 15-ik számú ház ajtaján az Ágnes kopogtatása nagyon bátorlalan volt, de midőn megmondta a nevet, azon kérdés kíséretében, hogy De l'Orme asszony otthon volt-e, udvariasan tudtára adták, hogy De l'Orme asszony várja Euston kisasszonyt és kérték, hogy menjen fel.

Tehát Ágnes és a csudálkozó Elfi felmentek a széles lépcsőházon, a legényt követve, aki a második emeletre vezette őket és ottan, nem messze a lépcsőtől egy ajtót kinyitva „Euston kisasszonyt“ bejelentette és ők a De l'Orme asszony jelenlétében találták magukat.

— Isten hozta, Euston kisasszony, mondja Edit barátságosan kezét nyújtva. Örülök, hogy ily pontosnak találom. És a kis Elfi hogy van? a gyermekhez lehajolva. Elfi, kérdezd meg a testvéredtől, hogy az iskola szobája hogy tetszik neki.

Az egy nagy tágas, csinosan buterózott szoba volt, egy jól ellátott könyves szekrényvel és egy jó zongora is volt benne. Edit felnyitotta azt.

— Mondja meg, hogy ezt szereti-e, — kérdezte. Tegnap választottam. És néhány akkordot játszott.

Szép erős és tiszta hangja van, — jegyezte meg Ágnes, érvendezve, hogy egy jó zongorának a hangját hallhatta. Egy ilyen hangszerezen élvezet lesz tanítani.

— Édes Ágnes, remélem saját magáért, hogy szeretni fogja a hivatását, mondta Edit, a zongorát betéve, és egy kis öltözék szobába vezető ajtót kinyitva.

— A maga és a testvére felső ruhájukat itt hagyják, de most a kis leányom után megyek, ezt mondván kiment a szobából.

— Oh, Ágnes, — mondja Elfi sugva, — milyen pompás ház és szoba, és a lady milyen szép ruba volt!

— Oh, it, édes Elfikém!

Néhány perc múlva De l'Orme asszony Milikével lépett be.

Euston kisasszony, itt van a kis leá-

nyom — mondta — Milikém, ez a lady az, akiről beszéltem neked, ő lesz a guvernantod.

Mili komoly arccal ment Ágneshez és kedves kis arczát csókra tartotta fel, azt mondván:

— Azt gondolom, hogy szeretni fogom magát és aztán Elfihez fordult, és a két gyermek a legnagyobb kíváncsisággal nézett egymásra, amíg Elfi kissé bátorlalanul.

(Folyt. köv.)

888

1904. v. k. sz.

Árverési hirdetmény.

A debreczeni kir. írásbírósnak V. 1712/2—1904. sz. végzése folytán közhírré tétetik, miszerint Ph. H. Kirchenberger, tepliczi gyáros részére Miklós és Marabret debreczeni cégtől 344 korona 28 fillér tőke, ennek és pedig 19 korona 10 fillér, 1903 október 17-től 325 kor 8 fillér tőke 1904 április hó 31. napjától számítandó 6% kamattal és eddig összesen 35 kor 74 fill. perköltés erejéig 1904. évi július hó 14-én bíróság lefoglalt és 812 koronára becsült házi bútorkból álló ingóágot **1904. évi szeptember hó 15-én** délelőtt 9 órakor kezdetét veendő és Miklós Ödön lakásán Hunyadi utcán 19. számú házával megtartandó nyilvános bírói árverésen a legtöbbet ígérőnek azonnali készpénz fizetés mellett, szükség esetén becsúron alul is el fognak adatni.

Debreczen, 1904. évi augusztus hó 29-én.

Török Péter,
bírói kiküldött

TÁRS kerestetik

10,000 koronával egy 30,000 koronát jövedelmező vállalathoz. Értekezhetni a városi nyomdában.

A legelőbb bevásárlási forrás **Székely Jenő és Társa**

utóda **uri és női-divat czipőraktár cégnél**

Piac-
Szent-Anna-utca
sarkán.

1 liter

Borhegyi borvíz

3 krajczár,

mely kitűnő, üdítő egészséges ital, kapható

Mayer Jenőnél

előbb

Geréby Fülöp utócai Debreczen.

Üveg betét 4 krajczár.

Aki

olcsón, jól, praktikusán és modernül építkezni akar,

forduljon

BORSODY I. S. építész

irodájához Debreczen, Hunyadi-u. 21.

Emplomok, városi lakóházak, kastélyok, iskolák, fürdők, gyárak, gazdasági épületek stb. tervezését vagy elkészítését, nedves lakások szárazzá tételét, betonírozást vagy bármily építkezéshez tartozó munkát elvállal.

Építkezésekre törlesztéses kölcsönt előnyösen eszközöl ki. — Biztos sikerrel előkészít a kőműves, kőfaragó és ácsmesteri vizgára. — Építő iparosoknak olcsón készit tervrajzokat, költségvetést.

TÁNCISKOLA

MEGNYITÁS.

Van szerencsém a tisztelt szülők és a tánekedvelő ifjuság tudomására hozni, hogy **f. hó 6-án, kedden**

az új táncanfolyamot

megnyitom a **KORONA** c. táncteremben.

Táncórát osztályozom tetszés szerint. Szeptember hó 12-én (diák) tanuló ifjuságnak külön colonet rendezek.

Tandij 10 korona.

Minden vasárnap este kis **BAL** 8 órától 12 óráig.

Beiratásokat elfogadok a mai naptól bármely időben lakásomon, avagy este 7 órától a tánciskola helyiségében.

Szíves pártfogását kérve vagyok

tisztelettel

Lakás és táncterem **Csapó-u. 17.**

Schaf János
táncitanító.

Apró hirdetések.

Díja 10 szög 40 fillér, minden további szó 4 fillér vastagabb betűkkel n omtartott szó 4 kr. fillér

Nyavalyatörés!

Ki nyavalyatörés, görcs és más ideges állapotba szenved, kérjen iratot, ingyen és bérmentve kapható a szabad. hattyú gyógyszer-tár-tál. Majna Frankfurt.

Hirlapelárusítók

felvétetnek

a „Debreczen“ elárusítására városi nyomdában, városház, keresztépület.

Csak még rövid ideig!

Szőnyegraktarunk atthey zese miatt az összes ott levő árukat leszállítottuk.

Különös olcsó alkalmi vétel képen ajánlunk:

Több száz drb. szőnyegmaradékot féláron.

Visszamaradt függönyöket féláron.

Butorszövet maradókat féláron.

Egyes ág- és asztalterítőket féláron.

Visszamaradt valódi smyrna szőnyegek féláron.

Bosznay J. és Társa.

szőnyegháza. Kossuth-utca 11.

Csak még rövid ideig!

Iskolás

fiuk és leányok

részére kész fehérneműek, ágyneműek, madrácz, ágyterítők, paplanok, flaneltakarók, harisnyák és zsebkendők nagyválasztékban és csakis elsőrendű minőségben

Kardos Lászlónál

Debreczen, Kossuth-u. 9. sz.

Az őszi és téli idényre!

Iskola öltönyök

fiu- és férfi-ruhák a legolcsóbbtól a legfinomabb kivitelig mesés olcsó árban kaphatók

KATZ HERMANN

czégnél

Debreczen, Piacz-utca 43.

Félix gyógyfürdő.

Nagyváradtól délre 7 kilométer távolságban, 140 méterre a tenger színe fölött, nagykiterjedésű tölgy erdőszőlőtől borított hegyekkel környezett csendes völgyben, a nagyvárad—belényesi vasut és országut mentén fekszik. Hét (7) szállodájában 165 szoba van, minden igényeket kielégítő módon s a folyó évben teljesen újonnan berendezve, nyolcz tükör és tiz kádfürdővel felszerelt fürdőházai egy a szállodákkal, mint a gyógy- és étteremmel csukott és télen fűtött folyosókkal vannak összekötve. — 49 C. fokú hőforrásának vizbősége páratlanul áll Európában, napi mennyisége 17 millió liter. Természetes iszap, vásártelki moór, szénsavas, sós, jodsós, szikes s bármely másnemű kombinált fürdő rendelkezésre áll. A kénsavas sókban gazdag és kénhidrogént is tartalmazó hővíz különösen javát fürdő alakjában: Csuzos és köszvényez bántalmaiknál, ízületi gyuladásoknál, csonttörések és ficzamosások után, idegzsábáknál (pl. shyas) némely bőrbajoknál, görvoly és angolkórúknál, idült fekélyeknél és sobesülések után maradt tapadó hegeknel, női betegségeknel, idült méh és petefészkek gyuladások, méhhurut medenceze, beli sejtiszövetbeli és izzadmányoknál, idült veselobnák (Bright kor) stb. Ivógyógyomód alakjában pedig: idült gyomorabántalmaknál, makacs székrekedésnél, veseköveknel, a máj és epehólyag betegségeknel (sárgaság epekövek) és cukorbetegségnel. A fürdő orvosa dr. Matolay Károly operatur, nőgyógyász, volt közkörházi igazgató főorvos, ki május—szeptemberig a fürdőtelepen, télen pedig Nagyváradon lakik s telefon hívásra télen is bármikor megjelenik a fürdőtelepen. Nyáron naponta 16, télen 4 vonat közlekedik Forgalom: 6500 fürdővendég 30 ezer kiránduló. A fürdő tulajdonosa a jászvári premontrei rend és a fürdő bérleje Komzisk Alajos nagyköltséggel a folyó évben mindent újírlakítottak s mindent újonnan a legelegánsabban rendezték be.

Téli kura penzionnal.

Az általam leggondosabban összeállított s tekintélyes orvosok által ajánlott és jónak talált vegytiszta

SÖSBORSZESZ

mely már eddig is igen nagy elterjedtségnek örvend, kapható minden fűszerüzletben, valamint gyógyszer-tár-amban.

Ara egy kis üvegnek 45 kr., egy nagy üvegnek 90 krajozár.

Vidéki megrendelések pontosan teljesítettnek.

Használati utasítással ellátott könyvecske minden üveggel adatik.

TÓTH BÉLA

gyógytár és illatszerraktára Debreczenben (Tisza palota)

Debreczen, nyomtatott a város könyvnyomdájában. 1904.

